

Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej

SZKOŁA WYŻSZA PSYCHOLOGII SPOŁECZNEJ jest młodą uczelnią humanistyczną, która stawia sobie za cel kształcenie wysokiej klasy specjalistów w zakresie psychologii, socjologii, kulturoznawstwa. Zgodnie z powiedzeniem „z teorii w praktykę”, naszą misją jest przekazywanie studentom wiedzy teoretycznej i pokazywanie jej zastosowań w praktyce, a także prowadzenie działalności naukowej w rozmaitych obszarach wiedzy. Na Wydziale Psychologii zainteresowania badawcze ogniskują się wokół zagadnień psychologii klinicznej, takich jak zakłócenia funkcjonowania psychologicznego diagnozowane przez klinicystów, problemy psychologii zdrowia, ale także psychologii społecznej. Obszary te są bardzo szerokie i znakomicie reprezentują najbardziej ożywione pola kontrowersji w literaturze światowej.

Realizując misję uczelni duży nacisk kładziemy na to, aby nasi studenci byli jak najwcześniej wciągani w wir pracy naukowej. Analiza statystyczna na zajęciach jest traktowana niezwykle użytecznie i stanowi ważny element pracy dydaktycznej. Dzięki temu, studenci mogą zobaczyć kiedy stosować określoną technikę statystyczną oraz jak interpretować uzyskane wyniki w kontekście postawionych pytań badawczych. Pakiet SPSS znakomicie pozwala realizować ten cel kształcenia. Jest uznawany za podstawowy i niezastąpiony pakiet statystyczny. Dostęp do niego jest niezwykle ułatwiony ze względu na elastyczne warunki licencyjne. Nie bez znaczenia jest także łatwość obsługi, szybkość prowadzenia analiz oraz znakomite wsparcie szkoleniowe.

Szereg zajęć na każdym roku studiów wymaga wykonania niewielkiego badania naukowego czy konstrukcji narzędzi pomiarowych. W takich przypadkach, oprogramowanie SPSS jest znakomitym rozwiązaniem jeśli chodzi o kształcenie tradycyjne. Posiada bardzo prosty interfejs – opcje dostępne są pod przyciskami, więc na pierwszy rzut oka nie widać złożoności i wszystkich zaawansowanych technik, które oferuje ten program. To miód na serce humanistów, którzy często nie lubią statystyki i pracy ze zbyt skomplikowanymi aplikacjami. Daje to możliwość działania metodą

małych kroków – od ogółu do szczegółu. Program SPSS doskonale nadaje się także do kształcenie zdalnego (e-learning), gdyż pozwala na automatyczne zapisywanie tego, co wykonuje użytkownik. Kolejno można wyeksportować zarejestrowane działania w postaci kodu języka poleceń, co pozwala na szybkie zorientowanie się, w jaki sposób pracował student i jakie błędy popełnił. Nie trzeba prosić o print screeny albo spotykać się face-to-face.

Wykorzystanie języka poleceń SPSS to także okazja do budowy procedur, które ułatwiają tworzenie wskaźników wykorzystywanych w realizacji projektów badawczych. To bardzo upraszcza wiele działań i skraca czas, który jest poświęcany na ich przygotowanie – student nie musi sam sumować godzinami zmiennych by na bazie danych z komputerowych technik badawczych stworzyć złożone wskaźniki. Co jest bardzo ważne przy takim tworzeniu wskaźników – maleje szansa popełnienia błędu.

Popularność i użyteczność wykorzystania SPSS w procesie dydaktycznym skłoniła mnie by wspólnie z dr Anetą Brzezicką napisać podręcznik do statystyki oparty o przykłady z SPSS – „Statystyczny drogowca”. To swojego rodzaju „książka kucharska” pokazująca SPSS „od kuchni”, która pozwala studentom na samodzielną naukę wybranych zagadnień statystycznych korzystając z SPSS.

Umiejętność korzystania z programu SPSS ułatwia naszym studentom znalezienie pracy w różnych branżach, np. firmach zajmujących się badaniami rynku, dla których program SPSS stanowi podstawę działania. Duża grupa tych firm, doceniając statystyczne kompetencje studentów SWPS, zachęca ich do podejmowania praktyk studenckich. Często studenci po zakończeniu praktyk zostają zatrudnieni w miejscu wykonywania praktyk a biegłość w posługiwaniu się pakietem SPSS staje się kluczowym atutem. Nowoczesne techniki analityczne są coraz bardziej cenione na rynku pracy nawet w przypadku humanistów.

Użyteczność programu SPSS widoczna jest na każdym z etapów prowadzenia analiz począwszy od analiz eksploracyjnych poprzez szerokie spektrum operacji na danych. Psychologia to taka dziedzina nauki, która często poszukuje różnic między pewnymi grupami osób. Analiza wariancji, która pozwala weryfikować pytania o różnice jest bardzo wygodnie oprogramowana. Techniki regresyjne, z których korzystamy coraz częściej realizuje się w SPSS bardzo sprawnie i jako wyniki otrzymuje się czytelne raporty. Pozwalają one wnioskować i odpowiadać na pytania badawcze weryfikowane w eksperymentach oraz w badaniach sondażowych. Przy konstrukcji narzędzi wykorzystywane są także analiza czynnikowa, analiza dyskryminacyjna pozycji, czasami analiza skupień.

W ostatnim czasie widzę też duże zainteresowanie – nie tylko naszej uczelni – programem SPSS, AMOS. Dzieje się tak, gdyż modelowanie liniowo-strukturalne jest obecnie niezwykle modne i wypiera zwykłą analizę wariancji. Pozwala weryfikować bardziej złożone pytania badawcze, uwzględniające skomplikowane powiązania między konstruktami. AMOS jest w tym zakresie naprawdę pomocny, bo w intuicyjny sposób pozwala konstruować modele za pomocą prostych narzędzi graficznych.

W Centrum Stosowanych Badań Poznawczych, w którym pracuję na uczelni naukowo, prowadzimy szereg projektów badawczych, w których wykorzystywany jest program SPSS. Najnowszy projekt finansowany przez Ministerstwo Nauki i Informatyzacji, którego kierownikiem jest prof. Sędek, dotyczy problemów starzenia się. Projekt ten jest niezwykle ważny społecznie bo analizuje trudności w myśleniu i zapamiętywaniu jakie dotyczą osoby starsze. Inne projekty dotyczyły stereotypów i uprzedzeń oraz możliwości ich tłumienia czy też zjawiska zagrożenia stereotypem. Możliwość ich realizacji z wykorzystaniem SPSS była dużym ułatwieniem i oszczędnością czasu.

Pakiet SPSS towarzyszy mi w pracy naukowej niemalże od zarania dziejów, czyli od czasów studenckich. Z przyjemnością obserwuję ewolucję programu

począwszy od trudnego i niezbyt zachęcającego okna wymagającego wpisywania komend do nowoczesnego i przejrzystego interfejsu, stosowanego w najnowszych wersjach programu. Pamięając zniechęcenie moich kolegów ze studiów spowodowane hermetycznym sposobem komunikacji z programem tym bardziej doceniam wysiłki projektantów dające możliwość jak najbardziej intuicyjnego korzystania z programu. Z przyjemnością rekomenduję ten właśnie pakiet jako znakomite narzędzie pracy – profesjonalne i wygodne.

dr Sylwia Bedyńska
Zastępca Dyrektora Instytutu Psychologii Społecznej
Wydziału Psychologii SWPS